ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ №_____ на №_____ від _____20__р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі - ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, що виробляють, транспортують та/або постачають теплову енергію, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства розвитку громад та територій України від 04.03.2020 № 7/10.1/3868-20.

За результатами розгляду проекту Закону та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону

встановлено:

проект Закону розроблено на виконання завдання, визначеного у цілі 10.5. «Українці отримують якісні комунальні послуги» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2019 року № 849, щодо створення умов для розвитку підприємств житлово-комунального господарства.

Проектом Закону передбачається встановити для суб'єктів господарювання, що виробляють, транспортують та/або постачають теплову енергію, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води річний податковий (звітний) період для обчислення та сплати податку на прибуток.

Попри це, Міністерством розвитку громад та територій України під час підготовки проекту Закону не дотримано вимог статей 4 та 8 Закону, зважаючи на таке.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Згідно з нормами абзацу одинадцятого статті 1 Закону документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів

РІШЕННЯ № 182 від 20.03.2020
Запорожська Інна Сергіївна

господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі - АРВ).

Аналіз регуляторного впливу до проекту регуляторного акта повинен містити обов'язкові положення, визначені статтею 8 Закону.

У цьому випадку, наданий розробником АРВ до проекту Закону містить формальний опис запропонованих ним змін, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308(із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

1. Так, у розділі І «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте в АРВ до проекту Закону розробником акцентовано увагу на те, що станом на сьогодні у найгіршому стані знаходиться сфера теплопостачання, адже основними витратами підприємств теплопостачання є витрати на оплату спожитого природного газу (у структурі собівартості теплової енергії такі витрати становлять близько 80 відсотків). Також вказано, що зазначені підприємства фактично позбавлені можливості управляти своїми надходженнями за реалізовану теплову енергію, наданні комунальні послуги та не мають можливості в повному обсязі виконувати інші зобов'язання, в результаті чого виникли певні обсяги заборгованості за природний газ та штрафних санкцій, які не мають джерел для погашення.

При цьому, розробником не встановлено наслідкового зв'язку між причинами виникнення загальної проблеми існування заборгованості при здійсненні господарської діяльності підприємствами теплопостачання та не урегульованістю на законодавчому рівні особливостей оподаткування для суб'єктів господарювання, що виробляють, транспортують та/або постачають теплову енергію, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Зазначене не дозволить адекватно оцінити практичну необхідність вирішення, визначених розробником проблем та підтвердити доцільність зміни існуючих процедур адміністрування податку на прибуток суб'єктів господарювання, що виробляють, транспортують та/або постачають теплову енергію, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

2. У розділі ІІ «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

30 02200 05622 00002

Проте, задекларовані розробником цілі державного регулювання є формальними, абстрактними та не вимірюваними. Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризувало б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі ІІІ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити усі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак розробник обмежився формальним описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проектом Закону механізму державного регулювання.

Зокрема, розробник обмежився переважно описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування однієї альтернативи, а саме прийняття проекту Закону, при цьому представлений розробником другий альтернативний варіант вирішення визначених ним проблем, а саме «Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін» - взагалі не проаналізований.

Водночас в АРВ розробником не наведено жодних аналітичних даних та/або розрахунків витрат/сум економії суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту Закону (як приклад, зменшення адміністративних процедур на документальне оформлення, обчислення та сплату податку на прибуток підприємств теплопостачання), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, у тому числі із застосуванням додатка 2 до Методики, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Слід підкреслити, що факт відсутності належним чином проведеного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде

3002200105622 00003

забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти положення проекту Закону та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають здійснити органи влади та суб'єкти господарювання для впровадження та практичного застосування положень цього регуляторного акта після набрання їм чинності.

6. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати зацікавлених сторін, як державних органів, так і суб'єктів господарювання на виконання вимог регуляторного акта, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи витрати держави не є оптимальними і не містять ознак корупційних ризиків.

7. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог Методики, адже обов'язкові показники результативність регуляторного акта повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними.

8. У порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначено вид даних та джерело їх походження з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, та за результатом аналізу яких розробник зможе довести результативність досягнення цілей, визначених у Розділі II АРВ.

Розробнику слід врахувати, що порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

З огляду на вищенаведене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

30 02200 05622 00004

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, що виробляють, транспортують та/або постачають теплову енергію, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води».

Т. в. о. Голови Державної регуляторної служби України **Олег МІРОШНІЧЕНКО**

3002200056220000005

Інна Запоровська 239 76 08